

Brocki, Zygmunt

"Glosy i teksty polskie w XV-wiecznym rękopisie lekarskim ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej nr 132/50 akc.", Felicja Wysocka, Wrocław 1971 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 16/4, 837

1971

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wiące rodzaj komunikatów naukowych, przesłały m.in. Francja, Włochy, ZSRR, Polska.

Zamieszczono także fragmenty artykułów encyklopedycznych i opracowań ogólnych z ważniejszych edycji światowych. Owe listy i artykuły są jedynym śladem zainteresowań rocznicą urodzin wielkiego uczonego, skromnym hołdem złożonym jego pamięci. Dobrze się stało, że o tę pamięć postarał się Pakistan, bo gdyby nie wyśiłki Fundacji Hadamard, rocznica minęłaby prawdopodobnie bez echa.

J. K.

Glosy i teksty polskie w XV-wiecznym rękopisie lekarskim ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej nr 132/50 akc. Oprac. Felicja Wysocka. Wrocław 1971 Zakład Narodowy im Ossolińskich — Wydawnictwo PAN ss. 99, ilustr.

Rękopis będący przedmiotem wymienionego opracowania dotychczas był nie znany zarówno językoznawcom, jak i historykom medycyny; jedyną wzmiankę o nim podał A. Birkenmajer w bibliografii do biogramu Jakuba z Zalesia w *Polskim słowniku biograficznym*, t. 10. Rękopis ten zawiera traktat według Galena o zachowaniu zdrowia, traktat Regiomontanususa o higienie i odżywianiu się w poszczególnych miesiącach, zielnik według Serapiona, antydotariusz, urywki traktatów o zarazie (dżumie), traktat o miarach i wagach oraz fragment podobnego traktatu dostosowanego wyłącznie do potrzeb aptekarza, wreszcie trzy słowniczki nazw przyrodniczych i lekarskich (alfabetyczny, alfabetyczno-synonimiczny i słownik typu matematycznego). W rękopisie tym jest 898 glos polskich, w tym 612 haseł.

Przedstawiona tu publikacja jest pracą językoznawczą, ale oczywiście ciekawa jest też dla historyków medycyny. Sądzić należy, że rękopis ten będzie z kolei opracowany specjalnie do potrzeb historii medycyny.

Z. Br.

V. Derums: *Boleźni i wraczenia w driewniej Pribaltikie*. Riga 1970 Izdatelstwo „Zinatne” ss. 197, ilustr.

Książka ta, wydana pod egidą Łotewskiego Instytutu Naukowo-Badawczego Medycyny Eksperymentalnej i Klinicznej Ministerstwa Zdrowia Łotewskiej SRR, poświęcona jest opisowi (na podstawie materiału kostnego i innego materiału archeologicznego) stanu fizycznego i zdrowotnego ludności zamieszkującej ziemię dzisiejszej Estonii Łotwy i Litwy w okresie od mezolitu do XVIII w. włącznie; przynosi też pewne informacje o medycynie ludowej. Fragmenty poświęcone są historii „naukowej” medycyny, co jest powodem odnotowania tej książki w naszym „Kwartalniku”. Tak więc mamy tutaj szkic rozwoju nie ludowej medycyny w XV—XVIII w., początków piśmiennictwa medycznego (w języku łacińskim), farmacji i szpitalnictwa, wreszcie początków literatury medycznej w językach narodowych.

Z. Br.

Mikołaja Kopernika Lokacja łańców opuszczonych. Wydał Marian Biskup. Olsztyn 1970 Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego ss. 113, ilustr.

Jest to edycja zapisów Kopernika dotyczących transakcji majątkowych ludności chłopskiej, w tym i osadzania jej na opuszczonych gospodarstwach kmiecyh, w rejonie Olsztyna i Pieniężna, z lat 1516—1521. Pięknie wydany tom zawiera łaciński